

ชื่อวิทยานิพนธ์	การศึกษาความปลอดภัยของชุมชนบริเวณริมถนนนอกเมือง: กรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้เขียน	นายปิติ จันทูไทย
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา (การขนส่ง)
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาความปลอดภัยของชุมชนบริเวณริมถนนนอกเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยคัดเลือกพื้นที่ศึกษาจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนตำบลเป็ลี่ยน อำเภอสิชล ชุมชนตำบลกลาย อำเภอท่าศาลา ชุมชนตำบลโมคลาน อำเภอท่าศาลา และชุมชนตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม เป็นพื้นที่ศึกษา โดยพิจารณาจากเหตุอันควร ได้แก่ ความเร็วของยานพาหนะที่วิ่งผ่านชุมชน การได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนและอัตราการตายต่อประชากร 100,000 คน ของพื้นที่ศึกษาเปรียบเทียบกับอัตราการตายของจังหวัด

จากข้อมูลอุบัติเหตุจราจรของสถานีตำรวจ สถานีอนามัยและกรมทางหลวง ในปี พ.ศ. 2541 – 2543 พบว่า ความรุนแรงของอุบัติเหตุเกิดขึ้นทั้งบนทางหลวงสายหลัก และถนนภายในชุมชน จำนวนครั้งของอุบัติเหตุจราจรที่มีความรุนแรงขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพของถนน และคุณลักษณะของชุมชน สำหรับชุมชนตำบลเป็ลี่ยน พบว่าผู้เสียชีวิตเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ 1 คน และคนเดินเท้า 1 คน ชุมชนตำบลกลาย มีผู้เสียชีวิตเป็นผู้โดยสาร 15 คน (รถโดยสารสาธารณะ 10 คน รถจักรยานยนต์ 2 คน และผู้โดยสารรถกระบะ 3คน) ผู้ขับขี่ยานพาหนะ 7 คน (รถจักรยานยนต์) และคนเดินเท้า 2 คน ชุมชนตำบลโมคลาน มีผู้เสียชีวิตเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ 2 คน ผู้ซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ 2 คน และคนเดินเท้า 1 คน และในชุมชนตำบลนาสาร มีผู้เสียชีวิตเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ 7 คน และผู้ซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ 2 คน รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะที่เกี่ยวข้องในการเกิดอุบัติเหตุมากที่สุด (มากกว่า 50 % ของยานพาหนะทุกประเภท)

การดำเนินการจัดทำแผนความปลอดภัยบนถนนในระดับชุมชน อาศัยผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาอุบัติเหตุจราจรในแต่ละชุมชน โดยจัดทำแผนฯแยกตามมาตรการแก้ไขอุบัติเหตุจราจร 4 ประการ (4 E's of Road Safety) ได้แก่ มาตรการด้านวิศวกรรม (Engineering) มาตรการอบรม/ประชาสัมพันธ์ (Education) มาตรการบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement) และมาตรการด้านการให้ความสนับสนุน (Encouragement) ในการจัดทำมาตรการได้พิจารณาจัดลำดับตามความ

สำคัญของปัญหาอุบัติเหตุ โดยพิจารณาร่วมกันกับตัวแทนชุมชน เพื่อปรับปรุงแก้ไขมาตรการ
ดำเนินการให้สอดคล้องกับความเป็นจริง ประเด็นปัญหาที่สำคัญของความปลอดภัยในชุมชน
ประกอบด้วย 3 ประเด็นได้แก่ ปัญหาด้านความเชื่อมั่น เช่น การที่ชาวบ้านคิดว่าปัญหาอุบัติเหตุ
จราจรเป็นปัญหาไกลตัว การขาดความเชื่อมั่นในมาตรการแก้ไข ปัญหาทางด้านการเมือง เช่น ข้อ
จำกัดของงบประมาณทำให้ชาวบ้านต้องการสิ่งตอบสนองปัจจัยพื้นฐานเพื่อความสะดวกสบาย
ของหมู่บ้านตนเอง ได้แก่ การสร้างถนน เป็นต้น และปัญหาทางด้านสังคม ซึ่งชาวบ้านจำนวนหนึ่ง
ยังมีความคิดว่า อุบัติเหตุจราจรเป็นเรื่องของโชคชะตา และความไม่คุ้นเคยในการปฏิบัติตามกฎ
จราจร เช่น การสวมใส่หมวกนิรภัย

ผลจากการจัดทำแผนความปลอดภัยในระดับตำบล พบว่าชุมชนที่ให้ความสนใจและนำ
แผนดังกล่าวไปปฏิบัติ ได้แก่ ชุมชนตำบลเปลี่ยน โดยได้บรรจุลงในแผนพัฒนาตำบล ปี พ.ศ. 2547
ส่วนชุมชนที่เหลืออีก 3 แห่ง ตัวแทนชุมชนได้รับแผนดังกล่าวไว้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ
แก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยบนถนนที่เกิดขึ้นในชุมชนตามทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน

Thesis Title A Study of Roadside Safety in Communities Outside Urban Area:
 Nakhon Si Thammarat Case Study

Author Mr. Piti Chantruthai

Major Program Civil Engineering (Transportation)

Academic Year 2002

Abstract

This thesis is a study of roadside safety in communities outside urban area of Nakhon Si Thammarat province. Areas selected for the case studies were: Tumbon Plian, Amphur Sichon, Tumbon Klai, Amphur Tasala, Tumbon Moklan, Amphur Tasala and Tumbon Nasaan, Ampuur Praprom. These areas were selected by using criteria: speeding in community, cooperative assistance of community leaders and death rate per 100,000 population in the areas compared with the rate for the whole province.

The road crashes data for 1998 – 2000 were collected from police reports, local health care centers reports and reports of the Department of Highways. The study results revealed that the severity of road crashes occur on the main road and local road. The frequency of the severity of road crashes depended on the physical of road and community characteristics. In Tumbon Plian, the fatalities comprised 1 driver and 1 pedestrian. In Tumbon Klai, the fatalities included 15 passengers (10 of public vehicles, 2 of motorcycles and 3 of pick-ups), 7 motorcycle riders and 1 pedestrian. In Tumbon Moklan, the fatalities comprised 2 of the motorcycle riders, 2 motorcycle passengers and 1 pedestrian. In Tumbon Nasaan, the fatalities comprised 7 motorcycle riders and 2 motorcycle passengers. Most crashes in communities involved the motorcycles. (Over 50% of all vehicles)

The development of a community road safety plan in each community required the analysis of road crash data. The plan used 4 E's of Road Safety principles to address the problems: Engineering measures, Education measures, Enforcement measures and Encouragement measures. Priorities of road safety issues were identified by the leaders of the communities to create effective management, which can be put into practice. The important issues of concern to communities were the confident issues i.e. the people think accidents are too remote

from their life and they don't really believe in the measures; the political issues: the limitation of budgets for the villagers, because they want to use them for their basic needs; the social issues: sum of the villagers believed accidents are something to do with fate and using helmet is very unfamiliar to them.

The result of the study shows the communities were interested in the safety plan and its application. For example, Tumbon Plian has put the plan into its Tumbon-development plan in 2004, and the other 3 Tumbons have accepted the plan for use in their dealing with road accidents.